

לזכרו של ספי / מאת יוסי קשתי

בשבוע שעבר הלך לעולמו יוסף כץ עובד המכון להנדסה חקלאית. יוסף המכונה בפי כל ספי היה לי ולחבריי במכון מנחה מקצועי ומורה דרך. ספי היה אדם יחיד ומיוחד במינו שהשתייך לסגל המקצועי של דור הנפילים שהקימו את המכון להנדסה חקלאית בשנת 1955. את ספי זכיתי להכיר לראשונה בשנת 1982 עת התקבלתי לעבודה במכון להנדסה חקלאית במחלקה לבדיקות של מיכון וציוד חקלאי המיתולוגית, שהוא וחבריו הקרובים יצחק (איציק) ניר ז"ל ואורי פיפר יבדל"א היו מעמודי התווך שלה. השלישייה הייתה מוכרת וידועה כצוות מקצועי שפעל יחדיו בהרמוניה כחוט חזק שזור משלושה גידים, כדברי החכם באדם "והחוט המשולש לא במהרה ינתק". אכן חוסנו של הצוות המשולש הזה עמד לו במשך שנים רבות. אך, לצערנו כי רב, כוחו לא עמד לו לעד, ובסופו של דבר גם הוא נכנע כדרכו של עולם כאשר הגיד הראשון ניתק בשנת 2017 עת הלך מאיתנו איציק, וכעת הגיד השני ניתק בלכתו של ספי.

זכיתי לעבוד במחיצתו של ספי שנים ארוכות עד שפרש לגמלאות, ועוד לא מעט שנים גם אחרי שפרש והלך לעבוד בארגון עובדי הפלחה. זכורות לי לטובה שנים רבות של בדיקות בשדה שביצענו בכל מזג אוויר, בימי הקיץ הלוהטים תחת השמש הקופחת על ראשינו בעמק, ובימי החורף הקרים כשהרוח הנושבת מקפיאה ומייבשת את עור הפנים בנגב ובגליל. ספי ליווה אותנו מקצועית גם אחרי פרישתו ועבד איתנו בשדה כתף אל כתף כעלם צעיר שאותות הזמן לא ניכרים בו על אף שביננו הפרידו כחצי יובל שנים. בעיניי נדמה היה לאיל צעיר שרץ בשדות בהנאה רבה בחברתן של מכונות חקלאיות שרגשי חיבתו להן והתפעלותו מהן היו עצומים ובלתי ניתנים לתיאור. זכור לי במיוחד סיפור אחד שמלמד מעט על אופיו. בימים בהם בדיקת מכונה חקלאית בארץ הייתה אירוע מעורר התרגשות שמשך אליו חקלאים רבים, כמו בדיקת קומביין תבואות חדש, ספי היה אמון על הפעלת מנגנון פריסת הבד על הקרקע לקליטת השאריות הצמחיות שפולט הקומביין ובתוכן חבויים גרעיני הפחת. מדובר היה בפעולה חשובה ביותר להצלחת המדידה שסיכון מה היה בצידה, כי היה צריך לרוץ לצד הקומביין קרוב לגלגליו ולהפעיל את מנגנון השחרור כשאבק ומוץ נישאים ברוח ומקשים על הראיה והנשימה. במשך שנים הוא לא ויתר על מקומו ומאן להיענות לבקשותיי להחליפו, ורק לאחר שהבין שלמדתי את המלאכה על בוריה, התרצה והניח לי לבצע את הפעולה המורכבת במקומו. כזה היה ספי, מנהיג פעיל ונמרץ, צנוע, נעים הליכות ובעל מוסר עבודה גבוה שהאמין בסוד כוחה של הדוגמה האישית, ונהג כמנהג השופט גדעון בן יואש שאמר ללוחמיו "ממני תראו וכן תעשו".

יהי זכרו ברוך

ספי בשדה חיטה בגליל העליון בבדיקת קומביין תבואות שנערכה בקיץ 2001